

SZAKÉRTŐK EMLÉKEZTETNEK: DANIEL PÁTRIÁRKA A KOMMUNISTA DIKTÁTOR KÜLPOLITIKAI KAMPÁNYAIT SEGÍTETTE

Kísért a szekus múlt az ortodox egyházban

A kommunista diktatúra idejéből megmaradt hálózatok és módszerek mozgatják jelenleg is a román ortodox egyház (BOR) gazdasági hátszágát – vélik a szakértők, akik szerint a főpapok jelentős része fedett titkosszolgálati tiszt vagy kollaboráns volt, s ma is az. Daniel pátriárka együttműködését az egykori titkosrendőrséggel a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács tudományos kutatója erősítette meg.

» PATAKYISTVÁN

Bár felmérések szerint az ortodox egyház továbbra is az egyik legnagyobb bizalomnak örvendő intézmény Romániában, annak múltját és jelenét folyamatosan a viták, leleplezések övezik. Együttműködés Ceaușescu diktatórikus rendszerével, korrupció és titkosszolgálati kapcsolatok – íme csak néhány a legtöbbit hangoztatott vádak közül. Barabás T. János, a budapesti Külügyi és Külgazdasági Intézet vezető elemzője úgy véli, a román ortodox egyház a mai napig nem tud szembenézni zaklatott múltjával. „A török uralom alatt kétségkívül hozzájárult a keresztény közösségi identitás megtartásához, a kultúra megővéséhez. A társadalmi befolyáshoz nagyon is járult, még a második világháború előtt is gazdag volt, óriási erdősegei, agrárbirtokai voltak, saját nyomdával, kiadóval, egyetemmel rendelkezett, és megőrizte még a török hódoltság idején létrejött állam az államban jellegét” – mondta a Krónikának a szakértő. Megjegyezte: a magyaroknál a felvilágosodás és a polgárosodás egészen más fejlődési pályát adott a társadalomnak, az egyházaknak.

A Nagy Fehér. Az ortodox egyházat 2007 óta irányító Daniel pátriárka a Szekuritáté besúgója volt

Az elemző szerint a román államvalás, az ortodoxia az 1968-as csehszlovákiai események után kezdett szorosan együttműködni a kommunista rezsimmel nacionalista alapon, ami a hívők hétköznapi besúgásától a külföldi román propagandán keresztül a bonyolult hatalmi játékokig terjedt. „A főpapok jelentős része fedett titkosszolgálati tiszt vagy együttműködő volt, ma is az, és a bukaresti sajtó szerint a mostani pátriárka, Daniel, Ceaușescu külpolitikai kampányait segítette az egyház külkapcsolati titkáráként. A helyzet ugyanakkor nem fekete-fehér. Justin Marchiș főpát például bevallotta, hogy együttműködött a Szekuritátéval, az egyházon belül mégis a nyugatos reformpárthoz tartozik, magyar ügyekben pedig korrekt nyilatkozatokat tett” – hívja fel a figyelmet az árnyalatokra Barabás T. János.

Az egyház gazdagságával kapcsolatban ugyanakkor példaként említette, hogy Moldova erdőállományának körülbelül egyharmadát tulajdonolja. „Vállalatai, nyomdái, egyetemi-egészségügyi intézményei vannak, vagyonát több milliárd dollárra becsülik” – tette hozzá. Mint hangsúlyozta, a mostani egyházi gazdasági entitás a kommunista rendszert domináló titkosrendőrség hálózatából jött létre, és maga is titkos hálózatként működik. „Vagyis homályosak a belső viszonyai, törvényei, az állam nem ellenőrzi pénzügyeit, kooptálással vesz fel vezetőket, központosítja a döntést és az információ mozgását, korrupciós viszonyokban intézi gazdasági ügyeit, az előléptetés a bizalomtól és nem az érdemtől függ, s minden pozíció, tisztség pénzbe kerül” – mondta Barabás T. János, hozzátéve, hogy minderről terjedelmesen írt a román média. Az elemző kiemelte a nacionalista, legionárius-szimpatizáns

megnyilvánulásokat is, így például az Ortodox Fiatalok Szervezetének szerepvállalását a román fasisztoid Új Jobboldal (Noua Dreapta) társaságában az úzvölgyi temető meggyalázásában. Hozzátette azt is, hogy az egyház kiadványai legionárius, fasiszta személyiségeket népszerűsítenek.

A minap közzétett A Nagy Fehér (Marele Alb) című Recorder-film apropóján megszólalt Mădălin Hodor történész, a Szekuritáté Irattárát Vizsgáló Országos Tanács (CNSAS) tudományos kutatója is. A szakember Facebook-oldalán megerősítette, hogy Daniel pátriárka a Szekuritáté besúgója volt. Azt is nyomatékosította: az egyházi vezetőknek

» A Szekuritátéval való együttműködés mellett a BOR vezetői a kommunista rendszer mellett propagandaakciókban vettek részt a román diaszpóra körében.

a kommunista titkosrendőrséggel folytatott együttműködése nemcsak besúgásból állt, hanem annál jóval szerteágazóbb volt, akár csak az egész román ortodox egyház és a kommunista állam viszonya. „A Szekuritátéval való együttműködés mellett a BOR vezetői (ide az egykori és a jelenlegi vezetőségből is említhetők nevek) a rendszer mellett propagandaakciókban vettek részt a román diaszpóra körében, a nemzetközi eucharisztikus fórumokon, igyekeztek beépíteni vagy a bukaresti rezsim mellé állítani a külföldön élő román közösségeket” – fogalmazott Hodor. Szerinte az ortodox egyház ügyletei, az azokat övező korrupció még 1989 előtt született, azokat most magasabb szinten művelik, az „állam az államban” pozícióból.

HIRDETÉS

Kétszer is nyerhet!

Fizessen elő október 25. előtt a kedvenc sajtótermékére, hogy részt vehessen mindkét sorsolásunkon!

I. október 25.

II. december 17.

AUTÓGUMI | 3 SZETT

KÖTÉNY | 20 SZETT

KÁVÉFŐZŐ | 20 DB

0726 720 517 • lapok.ro

Előfizetni főnyeremény!

WELLNESS
HÉTVEGE | 3 DB

EGYIPTOMI
LUXUSUTAZÁS | 1 DB